

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ



КУПІНЕЦЬ Л.Є.
РУБЕЛЬ О.Є.

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ЗРОШЕННЯ
ОРНИХ ЗЕМЕЛЬ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ
ЗАПОБІГАННЯ ЗМІНАМ КЛІМАТУ**

АНАЛІТИЧНА ДОПОВІДЬ

Одеса - 2021

Аналітична доповідь «Стан та перспективи відновлення зрошення орних земель на півдні України в контексті запобігання змінам клімату». Купінець Л.Є., Рубель О.Є. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2021. – 69 с.

В даній аналітичній записці досліджено вплив зміни природно-кліматичних умов на сільськогосподарське виробництво на півдні України, оцінено сучасний стан зрошувальних систем та розроблено пропозиції щодо відновлення зрошення орних земель в південних регіонах в контексті запобігання змінам клімату.

Зрошення, як спосіб підтримки продуктивності орних земель, в умовах наявності інфраструктури, розглядається як необхідний для зон ризикового землеробства, який дасть швидкий ефект, збільшить виробництво сільськогосподарських культур, створить робочі місця, поверне продуктивні землі в сільськогосподарський обіг.

В рамках реалізації мети було виконано наступні завдання:

- оцінити тенденції трансформацій природно-кліматичних умов сільськогосподарського господарювання на півдні України;
- визначити агропотенціал меліорації земель для інтенсифікації землеробства в південних районах України з урахуванням екологічних наслідків гідромеліорації;
- розробити пропозиції щодо відновлення зрошувального землеробства на півдні України;

Інформаційну базу роботи склали: законодавчі матеріали КМ України, дані обласних управлінь водних ресурсів (Одеса, Миколаїв, Херсон), статистичні матеріали Державного агентства водних ресурсів України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, матеріали вітчизняних та закордонних наукових видань, матеріали власних досліджень авторів.

Затверджено Вченою Радою Протокол № __ від " __ " _____ 2021 р.

ЗМІСТ

	ВСТУП	4
1.	Трансформація природно-кліматичних умов сільськогосподарського господарювання та водозабезпечення на півдні України	6
2.	Тенденції сільськогосподарської діяльності аграрних підприємств в умовах посилення посухи на півдні України	9
3.	Стан меліорації земель для інтенсифікації землеробства в південних районах України	12
4.	Пропозиції щодо відродження гідромеліорації орних земель на півдні України	16
4.1	Правовстановлюючі та інституційні вектори відновлення потенціалу інженерної інфраструктури зрошення та дренажу	17
4.2.	Інноваційний вектор меліорації та інформаційна підтримка землекористувачів	22
4.3.	Формування ефективної економічної політики в сфері меліорації	27
5.	Економічна ефективність відродження гідромеліорації в агрокліматичній зоні Степу та півдні України	30
	ВИСНОВКИ	41
	ДОДАТКИ	45
	ЛІТЕРАТУРА	65